Πανεπιστήμιο Πατρών

Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής

ΟΝΤΟΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ (C++)

Πίνακες

Περιεχόμενα

Εισαγωγή

- Πίνακες
  - Δομή δεδομένων για την αποθήκευση ομοειδών στοιχείων
  - Στατική δομή (ίδιο μέγεθος σε όλη τη ζωή του προγράμματος)

Πίνακες

- Πίνακας
  - Αποθηκεύεται σε συνεχόμενες θέσεις μνήμης
  - Ένα όνομα και ένας τύπος (**`int`**, **`char`**, etc.)
- Προσπέλαση στοιχείων
  - Όνομα πίνακα + θέση στοιχείου
  - Format: ArrayName[PositionNumber]
  - Το πρώτο στοιχείο βρίσκεται στη θέση 0
- Πίνακας c N στοιχείων

  `c[ 0 ]`, **`c[ 1 ]`** … **`c[ n - 1 ]`**
  - Το N στοιχείο βρίσκεται στη θέση N-1

Πίνακες

- Τα στοιχεία ενός πίνακα συμπεριφέρονται ως μεταβλητές
  - Ανάθεση/Εκτύπωση

```
c[ 0 ] =  3;
cout << c[ 0 ];
```

- Ο δείκτης ενός πίνακα μπορεί να προκύψει μετά από κάποιο υπολογισμό

  `c[ 5 - 2 ]` ίδιο με `c[3]`

Πίνακες

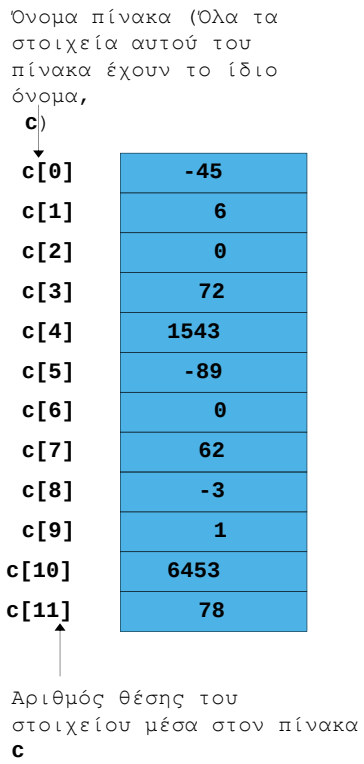

Δήλωση πίνακα

- Η δήλωση πίνακα περιλαμβάνει
  - Το όνομα
  - Τον τύπο δεδομένων του πίνακα (των στοιχείων του)
  - Το πλήθος των στοιχείων του
  - *type arrayName*`[` *arraySize* `];`

```
int c[ 10 ];  // array of 10 integers
float d[ 3284 ]; // array of 3284 floats
```

- Δήλωση πολλαπλών πινάκων ίδιου τύπου
  - Όπως και οι κανονικές μεταβλητές

```
int b[ 100 ], x[ 27 ];
```


Παράδειγμα χρήσης πίνακα

- Αρχικοποίηση του πίνακα
  - Με for-loop
    - Θέτει την ίδια τιμή σε κάθε στοιχείο του πίνακα
  - Με λίστα αρχικοποίησης
    - Γίνεται στη δήλωση του πίνακα

```
int n[ 5 ] = { 1, 2, 3, 4, 5 };
```

    - Εάν παραλείψουμε κάποιες τιμές, τα δεξιότερα στοιχεία του πίνακα γίνονται 0
    - Εάν δώσουμε περισσότερες τιμές → syntax error
  - Για να θέσουμε την ίδια τιμή σε κάθε στοιχείο του πίνακα

```
int n[ 5 ] = { 0 };
```

  - Εάν παραλείψουμε το μέγεθος του πίνακα τότε οι τιμές αρχικοποίησης προσδιορίζουν το μέγεθος του πίνακα

```
int n[] = { 1, 2, 3, 4, 5 };
```

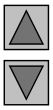

Outline

fig04_03.cpp (1 of 2)

```
1  // Fig. 4.3: fig04_03.cpp
2  // Initializing an array.
3  #include <iostream>
4
5  using std::cout;
6  using std::endl;
7
8  #include <iomanip>
9
10 using std::setw;
11
12 int main()
13 {
14    int n[ 10 ];  // n is an array of
15
16    // initialize elements of array n
17    for ( int i = 0; i < 10; i++ )
18       n[ i ] = 0;   // set element at location i to 0
19
20    cout << "Element" << setw( 13 ) << "Value" << endl;
21
22    // output contents of array n in tabular format
23    for ( int j = 0; j < 10; j++ )
24       cout << setw( 7 ) << j << setw( 13 ) << n[ j ] << endl;
25
```

Declare a 10-element array of integers.

Initialize array to **0** using a for loop. Note that the array has elements **n[0]** to **n[9]**.

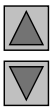

Outline

fig04_03.cpp (2 of 2)

```
26    return 0;  // indicates successful termination
27
28 } // end main
```

fig04_03.cpp output (1 of 1)

```
Element        Value
      0            0
      1            0
      2            0
      3            0
      4            0
      5            0
      6            0
      7            0
      8            0
      9            0
```

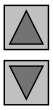

Outline

fig04_04.cpp (1 of 1)

```
1  // Fig. 4.4: fig04_04.cpp
2  // Initializing an array with a declaration.
3  #include <iostream>
4
5  using std::cout;
6  using std::endl;
7
8  #include <iomanip>
9
10 using std::setw;
11
12 int main()
13 {
14    // use initializer list to initialize array n
15    int n[ 10 ] = { 32, 27, 64, 18, 95, 14, 90, 70, 60, 37 };
16
17    cout << "Element" << setw( 13 ) << "Value" << endl;
18
19    // output contents of array n in tabular format
20    for ( int i = 0; i < 10; i++ )
21       cout << setw( 7 ) << i << setw( 13 ) << n[ i ] << endl;
22
23    return 0;  // indicates successful termination
24
25 } // end main
```

Note the use of the initializer list.

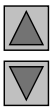

Outline

fig04_04.cpp output (1 of 1)

```
Element        Value
      0           32
      1           27
      2           64
      3           18
      4           95
      5           14
      6           90
      7           70
      8           60
      9           37
```

Παράδειγμα χρήσης πίνακα

- Μέγεθος πίνακα
  - Μπορεί να προσδιορισθεί με μια σταθερά μεταβλητή (**const**)
    - **const int size = 20;**
  - Οι τιμές των σταθερών δεν μπορούν ν' αλλάξουν
  - Οι σταθερές πρέπει να αρχικοποιηθούν όταν δηλώνονται
  - Οι σταθερές ονομάζονται επίσης read-only μεταβλητές

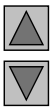

Outline

fig04_05.cpp (1 of 2)

```
1  // Fig. 4.5: fig04_05.cpp
2  // Initialize array s to the even integers from 2 to 20.
3  #include <iostream>
4
5  using std::cout;
6  using std::endl;
7
8  #include <iomanip>
9
10 using std::setw;
11
12 int main()
13 {
14    // constant variable can be used to
15    const int arraySize = 10;
16
17    int s[ arraySize ];  // array s has 10 el
18
19    for ( int i = 0; i < arraySize; i++ )  //
20       s[ i ] = 2 + 2 * i;
21
22    cout << "Element" << setw( 13 ) << "Value
23
```

Note use of **const** keyword. Only **const** variables can specify array sizes.

The program becomes more scalable when we set the array size using a **const** variable. We can change **arraySize**, and all the loops will still work (otherwise, we'd have to update every loop in the program).

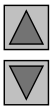

Outline

```
24    // output contents of array s in tabular format
25    for ( int j = 0; j < arraySize; j++ )
26       cout << setw( 7 ) << j << setw( 13 ) << s[ j ] << endl;
27
28    return 0;  // indicates successful termination
29
30 } // end main
```

```
Element       Value
      0           2
      1           4
      2           6
      3           8
      4          10
      5          12
      6          14
      7          16
      8          18
      9          20
```

fig04_05.cpp (2 of 2)

fig04_05.cpp output (1 of 1)

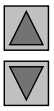

Outline

```
1  // Fig. 4.6: fig04_06.cpp
2  // Using a properly initialized constant variable.
3  #include <iostream>
4
5  using std::cout;
6  using std::endl;
7
8  int main()
9  {
10    const int x = 7;  // initialized constant variable
11
12    cout << "The value of constant variable x is: "
13         << x << endl;
14
15    return 0;  // indicates successful termination
16
17 } // end main
```

Proper initialization of **const** variable.

```
The value of constant variable x is: 7
```

fig04_06.cpp (1 of 1)

fig04_06.cpp output (1 of 1)

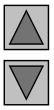

Outline

```
1  // Fig. 4.7: fig04_07.cpp
2  // A const object must be initialized
3
4  int main()
5  {
6     const int x;  // Error: x must be initialized
7
8     x = 7;        // Error: cannot modify a const variable
9
10    return 0;     // indicates successful termination
11
12 } // end main
```

Uninitialized **const** results in a syntax error. Attempting to modify the **const** is another error.

fig04_07.cpp (1 of 1)

fig04_07.cpp output (1 of 1)

```
d:\cpphtp4_examples\ch04\Fig04_07.cpp(6) : error C2734: 'x' :
   const object must be initialized if not extern
d:\cpphtp4_examples\ch04\Fig04_07.cpp(8) : error C2166:
   l-value specifies const object
```


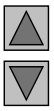

Outline

```
1  // Fig. 4.8: fig04_08.cpp
2  // Compute the sum of the elements of the array.
3  #include <iostream>
4
5  using std::cout;
6  using std::endl;
7
8  int main()
9  {
10    const int arraySize = 10;
11
12    int a[ arraySize ] = { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 };
13
14    int total = 0;
15
16    // sum contents of array a
17    for ( int i = 0; i < arraySize; i++ )
18       total += a[ i ];
19
20    cout << "Total of array element values is " << total << endl;
21
22    return 0;  // indicates successful termination
23
24 } // end main
```

fig04_08.cpp (1 of 1)

fig04_08.cpp output (1 of 1)

```
Total of array element values is 55
```

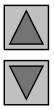

Outline

fig04_09.cpp (1 of 2)

```
1  // Fig. 4.9: fig04_09.cpp
2  // Histogram printing program.
3  #include <iostream>
4
5  using std::cout;
6  using std::endl;
7
8  #include <iomanip>
9
10 using std::setw;
11
12 int main()
13 {
14    const int arraySize = 10;
15    int n[ arraySize ] = { 19, 3, 15, 7, 11, 9, 13, 5, 17, 1 };
16
17    cout << "Element" << setw( 13 ) << "Value"
18         << setw( 17 ) << "Histogram" << endl;
19
20    // for each element of array n, output a bar in histogram
21    for ( int i = 0; i < arraySize; i++ ) {
22       cout << setw( 7 ) << i << setw( 13 )
23            << n[ i ] << setw( 9 );
24
25       for ( int j = 0; j < n[ i ]; j++ )   // print one bar
26          cout << '*';
```

Prints asterisks corresponding to size of array element, **n[i]**.

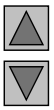

Outline

fig04_09.cpp (2 of 2)

```
27
28       cout << endl;  // start next line of output
29
30    } // end outer for structure
31
32    return 0;  // indicates successful termination
33
34 } // end main
```

fig04_09.cpp output (1 of 1)

```
Element         Value         Histogram
      0            19         ********************
      1             3         ***
      2            15         ***************
      3             7         *******
      4            11         ***********
      5             9         *********
      6            13         *************
      7             5         *****
      8            17         *****************
      9             1         *
```

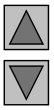

Outline

fig04_10.cpp (1 of 2)

```
1  // Fig. 4.10: fig04_10.cpp
2  // Roll a six-sided die 6000 times.
3  #include <iostream>
4
5  using std::cout;
6  using std::endl;
7
8  #include <iomanip>
9
10 using std::setw;
11
12 #include <cstdlib>
13 #include <ctime>
14
15 int main()
16 {
17    const int arraySize = 7;
18    int frequency[ arraySize ] = { 0 };
19
20    srand( time( 0 ) );  // seed random-number
21
22    // roll die 6000 times
23    for ( int roll = 1; roll <= 6000; roll++ )
24       ++frequency[ 1 + rand() % 6 ]; // replace
25                                      // of Fig
```

Remake of old program to roll dice. An array is used instead of 6 regular variables, and the proper element can be updated easily (without needing a **`switch`**).

This creates a number between 1 and 6, which determines the index of **`frequency[]`** that should be incremented.

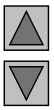

Outline

fig04_10.cpp (2 of 2)

```
26
27    cout << "Face" << setw( 13 ) << "Frequency" << endl;
28
29    // output frequency elements 1-6 in tabular format
30    for ( int face = 1; face < arraySize; face++ )
31       cout << setw( 4 ) << face
32            << setw( 13 ) << frequency[ face ] << endl;
33
34    return 0;  // indicates successful termination
35
36 } // end main
```

fig04_10.cpp output (1 of 1)

```
Face    Frequency
   1         1003
   2         1004
   3          999
   4          980
   5         1013
   6         1001
```

Παράδειγμα χρήσης πίνακα

- Strings
  - Πίνακες χαρακτήρων
  - Όλα τα strings τερματίζουν με το null χαρακτήρα (**'\0'**)
  - Παραδείγματα
    - **char string1[] = "hello";**
      - Το **Null** θα προστεθεί στο τέλος
      - **Η μεταβλητή string1** έχει 6 στοιχεία
    - **char string1[] = { 'h', 'e', 'l', 'l', 'o', '\0' };**
  - Η προσπέλαση των στοιχείων γίνεται με τον ίδιο τρόπο

    String1[0] is **'h'**

    string1[2] is **'l'**

Παράδειγμα χρήσης πίνακα

- Είσοδος από το πληκτρολόγιο

```
char string2[ 10 ];
cin >> string2;
```

  - Αποθηκεύει την είσοδο του χρήστη στο string
    - Μέχρι να συναντήσει τον πρώτο whitespace character
    - Προσθέτει το **null** character στο τέλος
  - Εάν το κείμενο υπερβαίνει το μέγεθος του πίνακα →πιθανό runtime error
  - Θέλουμε να το αποφύγουμε αυτό
    - **cin >> setw(10) >> string2;**
    - Διαβάζει 9 χαρακτήρες (χώρος δεσμεύεται και για το '\0')
- Εκτύπωση ενός string
  - **cout << string2 << endl;**
    - Δεν δουλεύει για array άλλων τύπων δεδομένων

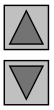

Outline

fig04_12.cpp (1 of 2)

```
1  // Fig. 4_12: fig04_12.cpp
2  // Treating character arrays as strings.
3  #include <iostream>
4
5  using std::cout;
6  using std::cin;
7  using std::endl;
8
9  int main()
10 {
11    char string1[ 20 ];                    //
12    char string2[] = "string literal"; //
13
14    // read string from user into ar
15    cout << "Enter the string \"hell
16    cin >> string1; // reads "hello" [space terminates input]
17
18    // output strings
19    cout << "string1 is: " << string1
20         << "\nstring2 is: " << string2;
21
22    cout << "\nstring1 with spaces between characters is:\n";
23
```

Two different ways to declare strings. **`string2`** is initialized, and its size determined automatically .

Examples of reading strings from the keyboard and printing them out.

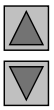

Outline

fig04_12.cpp (2 of 2)

```
24    // output characters until null character is reached
25    for ( int i = 0; string1[ i ] != '\0'; i++ )
26       cout << string1[ i ] << ' ';
27
28    cin >> string1;  // reads "there"
29    cout << "\nstring1 is: " << string1 << end
30
31    return 0;  // indicates successful termina
32
33 } // end main
```

Can access the characters in a string using array notation. The loop ends when the **`null`** character is found.

fig04_12.cpp output (1 of 1)

```
Enter the string "hello there": hello there
string1 is: hello
string2 is: string literal
string1 with spaces between characters is:
h e l l o
string1 is: there
```

Παράδειγμα χρήσης πίνακα

- Στατικοί τοπικοί πίνακες
  - Διατηρούν τις τιμές τους μεταξύ των κλήσεων μιας συνάρτησης
  - Οι στατικοί πίνακες αρχικοποιούνται με μηδέν
    ```
    static int array[3];
    ```
- Αυτόματοι τοπικοί πίνακες
  - Δημιουργούνται (και καταστρέφονται) με κάθε κλήση της συνάρτησης.

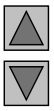

Outline

fig04_13.cpp (1 of 3)

```
1  // Fig. 4.13: fig04_13.cpp
2  // Static arrays are initialized to zero.
3  #include <iostream>
4
5  using std::cout;
6  using std::endl;
7
8  void staticArrayInit( void );      // function prototype
9  void automaticArrayInit( void );   // function prototype
10
11 int main()
12 {
13    cout << "First call to each function:\n";
14    staticArrayInit();
15    automaticArrayInit();
16
17    cout << "\n\nSecond call to each function:\n";
18    staticArrayInit();
19    automaticArrayInit();
20    cout << endl;
21
22    return 0;  // indicates successful termination
23
24 } // end main
25
```

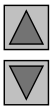

Outline

fig04_13.cpp
(2 of 3)

```
26 // function to demonstrate a static local array
27 void staticArrayInit( void )
28 {
29    // initializes elements to 0 first time function is called
30    static int array1[ 3 ];
31
32    cout << "\nValues on entering staticArrayInit:\n";
33
34    // output contents of array1
35    for ( int i = 0; i < 3; i++ )
36       cout << "array1[" << i << "] = " << array1[ i ] << "  ";
37
38    cout << "\nValues on exiting stati
39
40    // modify and output contents of array1
41    for ( int j = 0; j < 3; j++ )
42       cout << "array1[" << j << "] = "
43            << ( array1[ j ] += 5 ) << "  ";
44
45 } // end function staticArrayInit
46
```

Static array, initialized to zero on first function call.

Array data is changed; the modified values stay.

Outline

fig04_13.cpp
(3 of 3)

```
47 // function to demonstrate an automatic local array
48 void automaticArrayInit( void )
49 {
50    // initializes elements each time function is called
51    int array2[ 3 ] = { 1, 2, 3 };
52
53    cout << "\n\nValues on entering automaticArrayInit:\n";
54
55    // output contents of array2
56    for ( int i = 0; i < 3; i++ )
57       cout << "array2[" << i << "] = " << array2[ i ] << "  ";
58
59    cout << "\nValues on exiting automaticAr
60
61    // modify and output contents of array2
62    for ( int j = 0; j < 3; j++ )
63       cout << "array2[" << j << "] = "
64            << ( array2[ j ] += 5 ) << "  ";
65
66 } // end function automaticArrayInit
```

Automatic array, recreated with every function call.

Although the array is changed, it will be destroyed when the function exits and the changes will be lost.

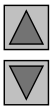

Outline

```
First call to each function:

Values on entering staticArrayInit:
array1[0] = 0  array1[1] = 0  array1[2] = 0
Values on exiting staticArrayInit:
array1[0] = 5  array1[1] = 5  array1[2] = 5

Values on entering automaticArrayInit:
array2[0] = 1  array2[1] = 2  array2[2] = 3
Values on exiting automaticArrayInit:
array2[0] = 6  array2[1] = 7  array2[2] = 8

Second call to each function:

Values on entering staticArrayInit:
array1[0] = 5  array1[1] = 5  array1[2] = 5
Values on exiting staticArrayInit:
array1[0] = 10  array1[1] = 10  array1[2] = 10

Values on entering automaticArrayInit:
array2[0] = 1  array2[1] = 2  array2[2] = 3
Values on exiting automaticArrayInit:
array2[0] = 6  array2[1] = 7  array2[2] = 8
```

fig04_13.cpp output (1 of 1)

Πέρασμα πίνακα σε συνάρτηση

- Περνάμε το όνομα του πίνακα και προαιρετικά το μέγεθος του πίνακα
  - Παράδειγμα

```
int myArray[ 24 ];
myFunction( myArray, 24 );
```

  - Το μέγεθος του πίνακα είναι καλή πρακτική να περνά ως όρισμα γιατί μας επιτρέπει να έχουμε loops προσπέλασης όλων των στοιχείων εντός της συνάρτησης

Πέρασμα πίνακα σε συνάρτηση

- Το πέρασμα του πίνακα γίνεται με αναφορά (by-reference)
  - Η συνάρτηση μπορεί να αλλάξει τις τιμές των στοιχείων του αρχικού πίνακα
  - Το όνομα του πίνακα αντιστοιχεί στη διεύθυνση του πρώτου στοιχείου του πίνακα
    - Η συνάρτηση γνωρίζει που αποθηκεύεται ο πίνακας στη μνήμη
    - Μπορεί να αλλάξει τις τιμές στις θέσεις μνήμης του πίνακα
- Το πέρασμα μεμονωμένων στοιχείων του πίνακα γίνεται με τιμή (by-value)
  - Όπως συμβαίνει και με τις κανονικές μεταβλητές
  - **`square( myArray[3] );`**

Πέρασμα πίνακα σε συνάρτηση

- Συναρτήσεις και πίνακες
  - Πρωτότυπο συνάρτησης
    - **`void modifyArray( int b[], int arraySize );`**
    - **`void modifyArray( int [], int );`**
      - Τα ονόματα των παραμέτρων είναι προαιρετικά στο πρωτότυπο
    - Τα παραπάνω πρωτότυπα είναι ισοδύναμα
  - Δεν χρειάζεται το μέγεθος του πίνακα (στο 1ο όρισμα)
    - Αν προσδιορισθεί αγνοείται από τον compiler
  - Εάν δηλώσουμε παράμετρο που είναι πίνακας ως **`const`**
    - Δεν μπορεί να αλλάξει μέσα στη συνάρτηση (compiler error εάν επιχειρηθεί αλλαγή)
    - **`void doNotModify( const int [] );`**

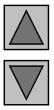

Outline

fig04_14.cpp (1 of 3)

```
1  // Fig. 4.14: fig04_14.cpp
2  // Passing arrays and individual array elements to functions.
3  #include <iostream>
4
5  using std::cout;
6  using std::endl;
7
8  #include <iomanip>
9
10 using std::setw;
11
12 void modifyArray( int [], int );  // appears strange
13 void modifyElement( int );
14
15 int main()
16 {
17    const int arraySize = 5;                // size of array a
18    int a[ arraySize ] = { 0, 1, 2, 3, 4 };  // initialize a
19
20    cout << "Effects of passing entire array by reference:"
21         << "\n\nThe values of the original array are:\n";
22
23    // output original array
24    for ( int i = 0; i < arraySize; i++ )
25       cout << setw( 3 ) << a[ i ];
```

Syntax for accepting an array in parameter list.

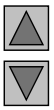

Outline

fig04_14.cpp (2 of 3)

```
26
27    cout << endl;
28
29    // pass array a to modifyArray b
30    modifyArray( a, arraySize );
31
32    cout << "The values of the modified array are:\n";
33
34    // output modified array
35    for ( int j = 0; j < arraySize; j++ )
36       cout << setw( 3 ) << a[ j ];
37
38    // output value of a[ 3 ]
39    cout << "\n\n\n"
40         << "Effects of passing array e
41         << "\n\nThe value of a[3] is "
42
43    // pass array element a[ 3 ] by val
44    modifyElement( a[ 3 ] );
45
46    // output value of a[ 3 ]
47    cout << "The value of a[3] is " << a[ 3 ] << endl;
48
49    return 0;  // indicates successful termination
50
51 } // end main
```

Pass array name (**a**) and size to function. Arrays are passed-by-reference.

Pass a single array element by value; the original cannot be modified.

```
52
53 // in function modifyArray, "b" points to
54 // the original array "a" in memory
55 void modifyArray( int b[], int sizeOfArray )
56 {
57    // multiply each array element by 2
58    for ( int k = 0; k < sizeOfArray; k++ )
59       b[ k ] *= 2;
60
61 } // end function modifyArray
62
63 // in function modifyElement, "e" is a lo
64 // array element a[ 3 ] passed from main
65 void modifyElement( int e )
66 {
67    // multiply parameter by 2
68    cout << "Value in modifyElement is "
69         << ( e *= 2 ) << endl;
70
71 } // end function modifyElement
```

Although named **b**, the array points to the original array **a**. It can modify **a**'s data.

Individual array elements are passed by value, and the originals cannot be changed.

Outline

fig04_14.cpp (3 of 3)


```
Effects of passing entire array by reference:

The values of the original array are:
  0  1  2  3  4
The values of the modified array are:
  0  2  4  6  8


Effects of passing array element by value:

The value of a[3] is 6
Value in modifyElement is 12
The value of a[3] is 6
```

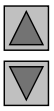

Outline

fig04_14.cpp output (1 of 1)

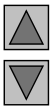

Outline

```
1  // Fig. 4.15: fig04_15.cpp
2  // Demonstrating the const type qualifier.
3  #include <iostream>
4
5  using std::cout;
6  using std::endl;
7
8  void tryToModifyArray( const int [] );  //
9
10 int main()
11 {
12    int a[] = { 10, 20, 30 };
13
14    tryToModifyArray( a );
15
16    cout << a[ 0 ] << ' ' << a[ 1 ] << ' ' << a[ 2 ] << '\n';
17
18    return 0;  // indicates successful termination
19
20 } // end main
21
```

Array parameter declared as **const**. Array cannot be modified, even though it is passed by reference.

fig04_15.cpp (1 of 2)

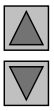

Outline

```
22 // In function tryToModifyArray, "b" cannot be used
23 // to modify the original array "a" in main.
24 void tryToModifyArray( const int b[] )
25 {
26    b[ 0 ] /= 2;    // error
27    b[ 1 ] /= 2;    // error
28    b[ 2 ] /= 2;    // error
29
30 } // end function tryToModifyArray
```

```
d:\cpphtp4_examples\ch04\Fig04_15.cpp(26) : error C2166:
   l-value specifies const object
d:\cpphtp4_examples\ch04\Fig04_15.cpp(27) : error C2166:
   l-value specifies const object
d:\cpphtp4_examples\ch04\Fig04_15.cpp(28) : error C2166:
   l-value specifies const object
```

fig04_15.cpp (2 of 2)

fig04_15.cpp output (1 of 1)

Πολυδιάστατοι πίνακες

- Δύο διαστάσεις
  - **a[i][j]**
  - Πίνακες με γραμμές και στήλες
  - Πρώτα αναφέρουμε τη γραμμή και μετά τη στήλη
  - "Array of arrays"
    - **a[0]** είναι ένας πίνακας 4 στοιχείων
    - **a[0][0]** είναι το πρώτο στοιχείο αυτού του πίνακα

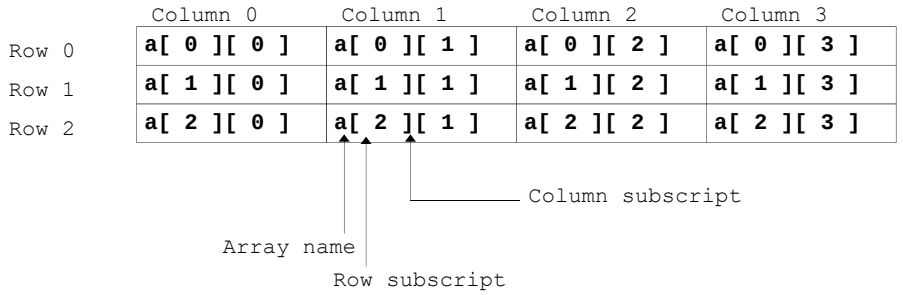

Πολυδιάστατοι πίνακες

- Αρχικοποίηση
  - Default τιμή **0**
  - Η λίστα αρχικοποιεί κατά γραμμές

```
int b[ 2 ][ 2 ] = { { 1, 2 }, { 3, 4 } };
                    Row 0      Row 1
```

1	2
3	4

```
int b[ 2 ][ 2 ] = { { 1 }, { 3, 4 } };
```

1	0
3	4

Πολυδιάστατοι πίνακες

- Προσπέλαση στοιχείου

```
cout << b[ 0 ][ 1 ];
```

1	0
3	4

  - Outputs **0**
  - Η παρακάτω αναφορά είναι λανθασμένη

```
cout << b[ 0, 1 ];
```

    - Syntax error
- Πρωτότυπα συναρτήσεων
  - Πρέπει να προσδιορίζονται τα μεγέθη των δεικτών
    - Ο πρώτος δείκτης δεν είναι απαραίτητος, όπως και στους μονοδιάστατους πίνακες
  - **`void printArray( int [][ 3 ] );`**

Outline

fig04_22.cpp (1 of 2)

```
1  // Fig. 4.22: fig04_22.cpp
2  // Initializing multidimensional arrays.
3  #include <iostream>
4
5  using std::cout;
6  using std::endl;
7
8  void printArray( int [][ 3 ] );
9
10 int main()
11 {
12    int array1[ 2 ][ 3 ] = { { 1, 2, 3 }, { 4, 5, 6 } };
13    int array2[ 2 ][ 3 ] = { 1, 2, 3, 4, 5 };
14    int array3[ 2 ][ 3 ] = { { 1, 2 }, { 4 } };
15
16    cout << "Values in array1 by row are:" << endl;
17    printArray( array1 );
18
19    cout << "Values in array2 by row are:" << endl;
20    printArray( array2 );
21
22    cout << "Values in array3 by row are:" << endl;
23    printArray( array3 );
24
25    return 0;  // indicates successful termination
26
27 } // end main
```

Note the format of the prototype.

Note the various initialization styles. The elements in **`array2`** are assigned to the first row and then the second.

Outline

```
28
29 // function to output array with two rows
30 void printArray( int a[][ 3 ] )
31 {
32    for ( int i = 0; i < 2; i++ ) {    // f
33
34       for ( int j = 0; j < 3; j++ )   // output column values
35          cout << a[ i ][ j ] << ' ';
36
37       cout << endl;  // start new line of output
38
39    } // end outer for structure
40
41 } // end function printArray
```

For loops are often used to iterate through arrays. Nested loops are helpful with multiple-subscripted arrays.

fig04_22.cpp (2 of 2)

fig04_22.cpp output (1 of 1)

```
Values in array1 by row are:
1 2 3
4 5 6
Values in array2 by row are:
1 2 3
4 5 0
Values in array3 by row are:
1 2 0
4 0 0
```


Αναφορές

- Harvey M. Deitel, Paul J. Deitel, C++ How to Program, 8th Edition, Prentice Hall.
- Bjarne Stroustrup, The C++ Programming Language, Special Edition, Addison-Wesley.

- Τι κάνει το παρακάτω πρόγραμμα?

```
1  // ex04_18.cpp
2  #include <iostream>
3
4  using std::cout;
5  using std::endl;
6
7  int whatIsThis( int [], int );
8
9  int main()
10 {
11    const int arraySize = 10;
12    int a[ arraySize ] = { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 };
13
14    int result = whatIsThis( a, arraySize );
15
16    cout << "Result is " << result << endl;
17    return 0;
18 }
19
20 int whatIsThis( int b[], int size )
21 {
22    if ( size == 1 )
23       return b[ 0 ];
24    else
25       return b[ size - 1 ] + whatIsThis( b, size - 1 );
26 }
```


Άσκηση-2

- Τι κάνει το παρακάτω πρόγραμμα?

```
1  // ex04_21.cpp
2  #include <iostream>
3
4  using std::cout;
5  using std::endl;
6
7  void someFunction( int [], int );
8
9  int main()
10 {
11    const int arraySize = 10;
12    int a[ arraySize ] =
13       32, 27, 64, 18, 95, 14, 90, 70, 60, 37 };
14
15    cout << "The values in the array are:" << endl;
16    someFunction( a, arraySize );
17    cout << endl;
18
19    return 0;
20 }
21
22 void someFunction( int b[], int size )
23 {
24    if ( size > 0 ) {
25       someFunction( &b[ 1 ], size - 1 );
26       cout << b[ 0 ] << "  ";
27    }
28 }
```

Απάντηση-1

- Προσθέτει τα στοιχεία του πίνακα και τυπώνει το άθροισμα (55)

Απάντηση-2

- Τυπώνει τα στοιχεία του πίνακα από το τέλος προς την αρχή.